

Svet
Evropske unije

Bruselj, 4. junij 2021
(OR. en)

9314/21

SOC 364
EMPL 271
EDUC 218
SAN 341
ECOFIN 549

DOPIS

Pošiljatelj: Odbor za zaposlovanje in Odbor za socialno zaščito
Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet

Zadeva: Evropski semester
b) Mnenje Odbora za zaposlovanje in Odbora za socialno zaščito o
predlogu Komisije za revidirani pregled socialnih kazalnikov
– potrditev

V prilogi vam pošiljamo navedeno mnenje, da bi ga Svet (EPSCO) lahko potrdil na seji
14. junija 2021.

Mnenje Odbora za zaposlovanje in Odbora za socialno zaščito o predlogu Komisije za revidirani pregled socialnih kazalnikov

1. Evropska komisija je 4. marca 2021 objavila sporočilo o akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic¹, v katerem je opisala konkretne ukrepe za nadaljnje izvajanje načel stebra² v okviru skupnih prizadevanj držav članic in EU. Akcijski načrt je vključeval tudi predlog za revizijo pregleda socialnih kazalnikov, in sicer s posodobitvijo obstoječega sklopa kazalnikov, da bi se omogočilo bolj celostno spremljanje napredka pri izvajanju stebra. Voditelji in voditeljice držav ali vlad Unije so na neformalnem srečanju 8. maja 2021 sprejeli izjavo iz Porta, v kateri so se sklicevali tudi na akcijski načrt Komisije za izvajanje stebra ter pozdravili predlog o reviziji pregleda socialnih kazalnikov.
2. Odbor za zaposlovanje (EMCO) in Odbor za socialno zaščito (SPC) sta na sejah 11. oziroma 12. marca 2021 svojima skupinama za pregled kazalnikov naložila, naj preučita predlog za revizijo obstoječega pregleda socialnih kazalnikov in na sejah v maju o svojih ugotovitvah poročata odboroma. Skupini za pregled kazalnikov sta o predlogu Komisije podrobno razpravljali na več namenskih sejah od marca do sredine maja³, nato pa sta predsednika obeh skupin odboroma skupaj poročala o rezultatih razprav.
3. Odbora sta na podlagi ugotovitev skupin za pregled kazalnikov pripravila skupno mnenje o predlogu za revizijo pregleda socialnih kazalnikov, kot je podrobno opisano v nadaljevanju in v prilogi ter se na tej stopnji osredotoča na glavne kazalnike iz predloga Komisije.

¹ ST 6649/21 + ADD 1–2.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32017C1213%2801%29>

³ Zadevna odbora sta opravila posvetovanje z Odborom za izobraževanje glede kazalnikov, povezanih z izobraževanjem, učenjem in usposabljanjem.

4. EMCO in SPC sta seznanjena s predlogom Komisije za revizijo pregleda socialnih kazalnikov ter pozdravljata dejstvo, da se bo delo za dokončanje te revizije opravljalo v sodelovanju z njima. Podpirata cilj, da bi se izboljšalo spremljanje in ocenjevanje razmer na področju zaposlovanja in socialnih razmer po vsej Uniji, tako da bi bilo celostno in bolj razpoznavno.
5. Na tej stopnji se odbora strinjata, da bi se, kot je navedeno v predlogu Komisije, v pregled socialnih kazalnikov poleg obstoječih vključili novi predlagani glavni kazalniki, ki bi se uporabili v skupnem poročilu o zaposlovanju, ob upoštevanju potrebnih pojasnil glede njihovih opredelitev in uporabe, kot je podrobno opisano v prilogi. To po potrebi vključuje tudi dodatna pojasnila v zvezi z oceno nekaterih obstoječih kazalnikov. Če za posamezno načelo glavni kazalnik še ni na voljo, se bo delo nadaljevalo, tako da bi bila zajeta vsa načela stebra.
6. Dodatna razprava je potrebna o tem, ali naj se v pregled socialnih kazalnikov vključijo sekundarni kazalniki, kot je tudi predlagala Komisija, da bi se dopolnila analiza v skupnem poročilu o zaposlovanju. Odbora menita, da bi morala biti ta analiza še naprej podprta tudi z obstoječimi instrumenti za spremljanje, ki jih uporabljata EMCO in SPC, ter v njih vključenimi kazalniki. Čeprav odbora ne nasprotujeta uporabi predlaganih sekundarnih kazalnikov, s katerimi bi se podprla analiza v skupnem poročilu o zaposlovanju, se ti, dokler ne bo dosežen dogovor o vključitvi sekundarnih kazalnikov v pregled stanja, ne bi smeli formalno imenovati *sekundarni kazalniki*.
7. To stališče o sekundarnih kazalnikih odraža razprave v delovnih skupinah za pregled kazalnikov EMCO in SPC, kjer je več članov izrazilo zadržke glede dodane vrednosti vključitve stalnega sklopa sekundarnih kazalnikov. Nekatere države članice menijo, da bi se moral pregled socialnih kazalnikov osredotočati le na glavne kazalnike, hkrati pa pozivajo k prožnosti v zvezi z uporabo dodatnih kazalnikov in obstoječih instrumentov za spremljanje, ki ju uporabljata odbora, da bi se podprla analiza glavnih kazalnikov za namene pregleda socialnih kazalnikov.

8. Kljub temu je bilo v okviru teh razprav za večino predlaganih novih sekundarnih kazalnikov posebej dogovorjeno, da bi se lahko vključili v sklop sekundarnih kazalnikov, če bo na koncu doseženo soglasje, da se sekundarni kazalniki vključijo v pregled socialnih kazalnikov, kot je povzeto v prilogi.
9. Odbora ugotavljata, da je Komisija poudarila vlogo sekundarnih kazalnikov, da bi dosegli široko pokritost načel stebra, pa tudi, da je zaradi jedrnatosti in zgoščenosti pomembno določiti stalni sklop kazalnikov. Hkrati je Komisija priznala pomen obstoječih instrumentov za spremljanje, ki ju uporabljata EMCO in SPC in ki dopolnjujejo pregled socialnih kazalnikov, ter se zavezala, da jih bo še naprej uporabljala, kot je praksa zdaj.
10. Čeprav sta obe skupini za pregled kazalnikov obširno razpravljali o sekundarnih kazalnikih, bo v zvezi s tem potrebno nadaljnje delo. Odbora bosta to vprašanje ponovno obravnavala v bližnji prihodnosti, zlasti da bi dodatno razpravljala o ustreznosti stalnega sklopa sekundarnih kazalnikov v okviru pregleda socialnih kazalnikov, ki bi dopolnjevali analizo v skupnem poročilu o zaposlovanju in njegovo sestavo.
11. Odbora menita, da je v prihodnosti potrebna široka razprava o vlogi pregleda socialnih kazalnikov v povezavi z drugimi obstoječimi instrumenti za spremljanje, k čemur sta pozvala v skupnem poročilu o ocenjevanju strategije Evropa 2020, da bi se izpopolnila metodologija za ocenjevanje glavnih kazalnikov v skupnem poročilu o zaposlovanju in preučili predlogi za ustrezne kazalnike, s katerimi bi zapolnili preostale vrzeli v zvezi z načeli stebra, ki trenutno niso pokrita oziroma niso pokrita v zadostni meri.

PRILOGA – Dogovorjeni novi glavni kazalniki, ki bodo vključeni, spremembe obstoječih glavnih kazalnikov in informacije o sekundarnih kazalnikih, ki bodo morda v prihodnje vključeni v pregled socialnih kazalnikov

Novi glavni kazalniki

1. Udeležba odraslih v izobraževanju v zadnjih 12 mesecih

Kazalniku se priloži pojasnjevalna opomba, v kateri je navedeno, da v letu 2022 vir podatkov ne bo več anketa o izobraževanju odraslih, temveč anketa o delovni sili. Komisija bo kazalnik spremljala skupaj z Eurostatom in opravila temeljito analizo podatkov iz obeh anket, ko bodo ti na voljo (2023), da bi obravnavala morebitne težave ter zagotovila kakovost in primerljivost podatkov.

2. Stopnja tveganja revščine ali socialne izključenosti pri otrocih (AROE, 0–17) *Kazalniku se priloži pojasnjevalna opomba, v kateri je navedeno, da bi morali analizo tega kazalnika podpirati osnovni sestavni deli zadevnega kazalnika⁴ za otroško populacijo. Oceno bi bilo treba dopolniti tako, da bi se upošteval vidik otrok, zlasti z uporabo nedavno sprejetega kazalnika prikrajšanosti otrok.*

⁴ Stopnja hude materialne in socialne prikrajšanosti (SMSD), stopnja tveganja revščine (AROP), delež gospodinjstev (navidezno) brez delovno aktivnih članov (QJ).

3. **Vrzel v zaposlenosti invalidov** Vključi se pojasnjevalna opomba, v kateri se ta kazalnik opredeli in pojasni, da gre pri njem za lastno poročanje, poudari pa se tudi, da temelji na pristopu kazalnika omejitve splošne aktivnosti – GALI (na voljo bi bilo treba dati celotno besedilo ukrepa GALI). Navesti bi bilo treba podrobnosti povezave med stopnjo pojavnosti invalidnosti in velikostjo vrzeli v stopnji zaposlenosti invalidov na ravni EU, ne glede na to, kako dolgo ta povezava obstaja. Komisija bo še naprej spremljala kakovost kazalnika in ga v srednjeročnem obdobju skupaj z Eurostatom pregledala, ko bodo na voljo podatki iz ankete o delovni sili (2023), ter podprla nadaljnje ukrepe za izboljšanje primerljivosti med državami in preučila razvoj dodatnih kazalnikov na tem področju.
4. **Stopnja preobremenjenosti s stanovanjskimi stroški** Kazalniku se priloži pojasnjevalna opomba, v kateri je navedeno, katere dodatne podporne informacije (med drugim pojasnila glede opredelitve kazalnika in tega, kateri stroški in nadomestila/subvencije se upoštevajo) in pridržki bodo upoštevani pri analizi kazalnika, vključno z uporabo ustreznih razčlenitev (kot so dohodkovni kvintilni razredi, tveganje revščine in stanovanjski status) in dodatnih kazalnikov, s katerimi se podpre analiza.

Spremembe obstoječih glavnih kazalnikov

1. Dosežen je bil tudi dogovor o spremembi starostnega razpona, ki ga bo zajemal kazalnik o mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo (stopnja mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo), in sicer s 15–24 na 15–29 let.

2. V zvezi s posebnim glavnim kazalnikom tveganja revščine ali socialne izključenosti (AROPE), kadar se uporablja tako za celotno prebivalstvo kot za otroke, bi bilo treba njegove sestavne dele obravnavati kot del glavnega kazalnika (in bi se zato lahko črtali s seznama sekundarnih kazalnikov), vstaviti pa bi bilo treba opombe, s katerimi bi uporabnike na te sestavne dele opozorili na naslednji način:

AROPE 0+ ()*; *AROPE 0–17 (**)*

Opombe

(*) skupaj s tremi podkazalniki: *SMSD 0+*, *AROP 0+* in *QJ 0-64*.

(**) skupaj s tremi podkazalniki: *SMSD 0–17*, *AROP 0–17* in *QJ 0–17*.

Praksa, da se z metodologijo skupnega poročila o zaposlovanju analizirajo le glavni kazalniki (ne podkomponente), bi ostala nespremenjena.

3. Glavni kazalnik neto plače samskega delavca s polnim delovnim časom brez otrok, ki zasluži povprečno plačo, ni več vključen.

Informacije o sekundarnih kazalnikih, ki bodo v prihodnje morda vključeni v pregled socialnih kazalnikov

Dosežen je bil le dogovor o naslednjih morebitnih sekundarnih kazalnikih:

- tisti, ki so v pristojnosti obeh skupin za pregled kazalnikov („*Razlika v deležu učencev v spodnji in zgornji četrtini socialno-ekonomskega indeksa s slabšim uspehom (PISA)*“ in „*Otroci od tretjega leta starosti do šoloobvezne starosti v formalnem otroškem varstvu*“);
- tisti, ki so v izključni pristojnosti skupine za pregled kazalnikov EMCO („*Udeležba nizkokvalificiranih odraslih v izobraževanju*“, „*Delež brezposelnih odraslih, ki so nedavno sodelovali v izobraževalnih dejavnostih*“, „*Slabši uspeh v izobraževanju (vključno z digitalnimi znanji in spretnostmi)*“, „*Delež neprostoVOLjno zaposlenih za določen čas*“, „*Nesreče pri delu s smrtnim izidom na 100 000 delavcev (cilj trajnostnega razvoja)*“ in „*Kritje nadomestil za brezposelnost [med kratkotrajno brezposelnimi]*“);

- tisti, ki so v izključni pristojnosti skupine za pregled kazalnikov SPC na področju revščine in socialne izključenosti („Mediana vrzeli tveganja revščine“, „Stopnja prejemanja socialnih prejemkov“ in „Delež prebivalstva, ki ne more ustrezno ogrevati svojega doma“).

Razprave o preostalih predlaganih novih sekundarnih kazalnikih („Izdatki za socialno zaščito kot delež BDP“, „Izdatki za zdravstveno varstvo kot delež BDP“, „Kritje potreb po dolgotrajni oskrbi“ in „Standardizirana smrtnost, ki jo je mogoče preprečiti in zdraviti“), še niso bile zaključene in so za zdaj ustavljene.

Poleg tega so se člani in članice strinjali, da bi bilo treba na seznam sekundarnih kazalnikov dodati še druge sekundarne kazalnike, dokler ne bo dosežen končni dogovor o uporabi celotnega sklopa, in sicer *kazalnika prikrajšanosti za otroke* ter (standardnega) *kazalnika materialne in socialne prikrajšanosti*, medtem ko je treba oceniti, ali je treba dodati še dodatne kazalnike. Nasprotno je bilo dogovorjeno, da bi bilo treba komponente kazalnika *AROPE* (tj. kazalnike *AROP*, *SMSD* in *QJ*) črtati s seznama sekundarnih kazalnikov, saj jih je treba brati skupaj z glavnim kazalnikom *AROPE*, kot bo navedeno v opombi.